

Transparency International

Световен корупционен барометър

2007

Световният корупционен барометър

Световният корупционен барометър на Transparency International представлява глобално проучване на общественото мнение, което представя информация относно нивото на корупция в различните области на общественения живот в рамките на изследваните държави. То се провежда ежегодно от 2003 година по инициатива на Transparency International.

Барометърът има за цел да установи мнението на гражданите относно това кои сектори на обществото и кои сфери на живота са най-силно засегнати от корупция, до каква степен корупцията се е увеличила или намалила в сравнение с предишните години, колко често хората дават подкупи, каква е стойността им и какви са начините за тяхното извършване.

Изследването предоставя възможности за наблюдение и анализ на тенденциите при разпространението на корупцията – т.е. дали има намаляване или разширяване обхвата на корупцията. Наред с възможността за осъществяване на секторен анализ, стойността на изследването се определя от факта, че въз основа на данните от него могат да бъдат разработвани антикорупционни политики с ясно очертани приоритети, които да дадат адекватен отговор на възникналите проблеми.

Световният корупционен барометър за 2007 година

В сравнителен план данните от изследването определят политическите партии като институциите, които са най-засегнати от корупцията (стойността на този показател е 4). Проблемът с корупцията при политическите структури доминира в страните с висок и среден доход на глава от населението. Това са държавите от Западна Европа, Северна и Латинска Америка.

След политическите партии, глобалната картина на изследването определя водещо място на проблемите с корупцията в парламентите (3,6), полицията (3,6), бизнеса (3,5) и съдебната система (3,4).

Полицията е най-силно корумпираната институция в Русия, Молдова, Украйна, африканските страни, голяма част от държавите в Югоизточна Европа и Азиатско-тихоокеанския регион.

Световният корупционен барометър за 2007 година е създаден на базата на глобално проучване на общественото мнение, включващо 63 199 анкетирани лица в 60 страни с нисък, среден и висок общ доход на глава от населението. Изследването е осъществено от Gallup International в периода юни-септември 2007 година. Въз основа на получените данни Transparency International е изработила индекс със стойностите на Барометъра, които варират от **1 – сектори и институции без корупция**, до **5 – изключително корумпирани сектори и институции**.

Сектори и институции най-силно засегнати от корупция -
глобална картина
(1 - некорумпирани, 5 - силно корумпирани)

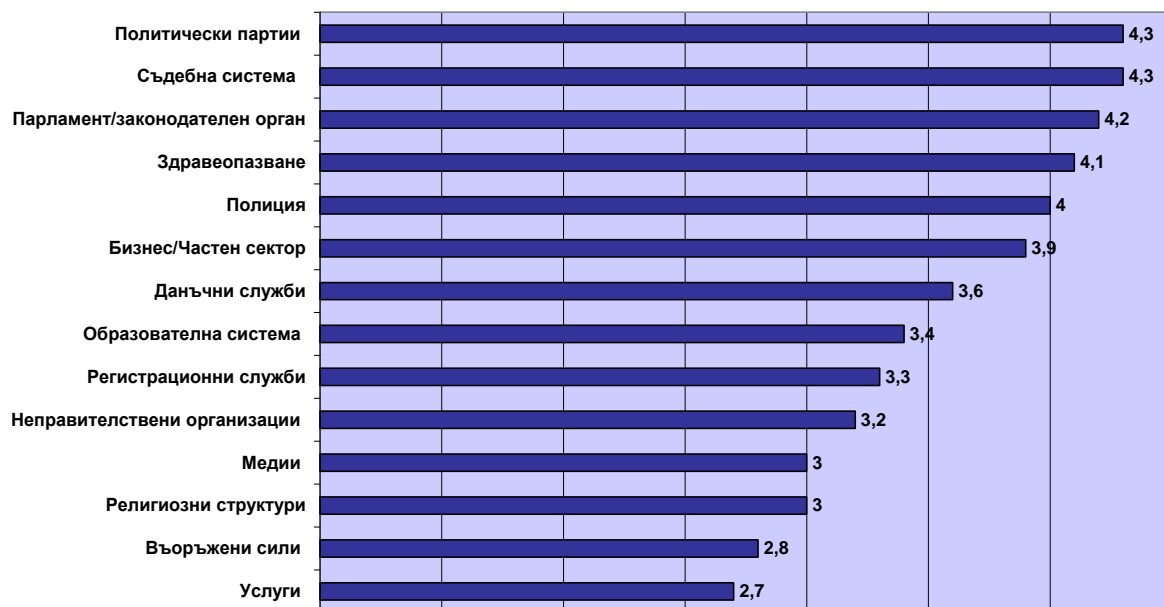
Данните за България

България е включена за пети път в изследването на Transparency International. През 2003 година първо място в Световния корупционен

барометър заема корупцията сред политическите партии. През 2004 и 2005 година най-висок е индексът на корупция при митниците със стойност 4,5, а през 2006 – съдебната система(4,4).

През 2007 година най-високи стойности в изследването за България заема корупцията при политическите партии и съдебната система (индекс 4,3).

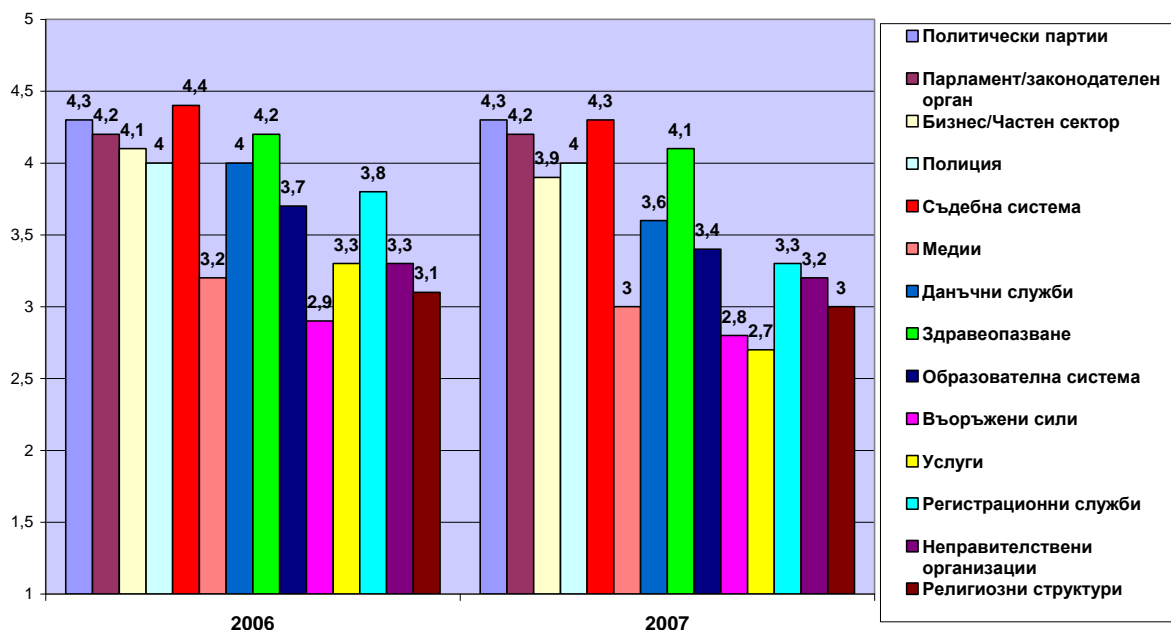
Сектори и институции най-силно засегнати от корупция в България
(1 - некорумпирани, 5 - силно корумпирани)

На следващите места са класирани парламентът (4,2), системата на здравеопазването (4,1) и полицията (4,0). Това се сферите в България, които традиционно се възприемат като най-силно засегнати от корупция.

Следва да се отбележи, че при сравнение на данните от 2007 година с тези от 2006 година, се наблюдава тенденция на намаляване на отрицателните оценки за дейността на бизнеса, данъчните служби, образователната система и услугите.

Сектори и институции най-силно засегнати от корупция в България

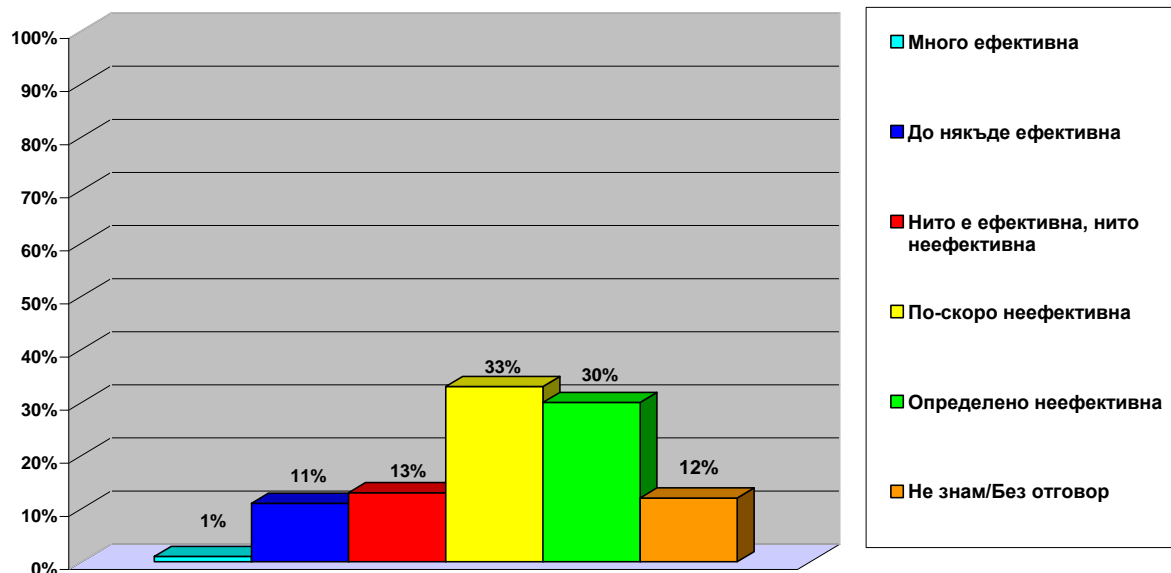

Мнението на гражданите в България

Оценка на дейността на правителството в борбата с корупцията

Оценка на дейността на правителството в борбата с корупцията

Как бихте оценили дейността на правителството в борбата с корупцията в България?

От 2006 година в Световния корупционен барометър е включен въпрос относно оценките на гражданите за дейността на правителствата в техните държави в борбата с корупцията. Глобалната картина показва, че

мнозинството от хората смятат, че усилията на техните правителства по противодействие на корупцията са незадоволителни.

Резултатите за България показват картина, близка до общата оценка в световен мащаб – 33% от анкетираните определят усилията на правителството като „по-скоро неефективни“, а 30% са убедени в тяхната пълна неадекватност.

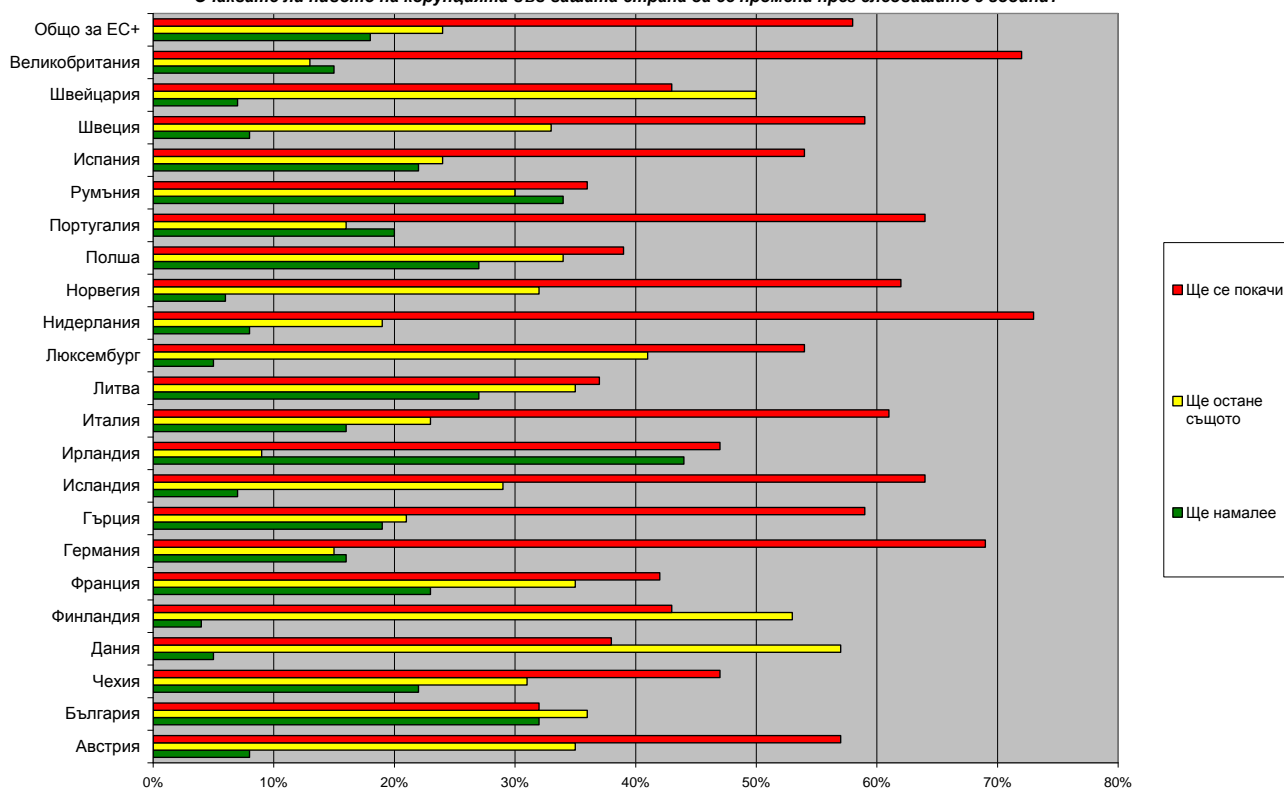
Визия за състоянието на корупцията в бъдеще

Новост в изследването за 2007 година е въпросът за мнението на интервюираните лица относно нивото на корупцията в близко бъдеще. В световен мащаб обществените очаквания относно нивото на корупцията стават все по мрачни – 54% от респондентите смятат, че корупцията ще се повиши през следващите години, докато преди четири години така са смятали 43% от гражданите. През 2007 година само един от всеки пет респонденти очаква нивото на корупцията да се понижи в близко бъдеще.

Филипините и Индия се очертават като страните, в които е най-значим дялът на песимистичните мнения – повече от 79% от респондентите очакват увеличаване нивото на корупция. Сред държавите, в които има най-песимистични очаквания, са също и Германия, Сенегал, Южна Африка, Нидерландия и Великобритания. По-позитивно настроени са интервюираните в България, Гана, Македония, Нигерия и Сингапур, където преобладава оптимизмът, че в бъдеще нивото на корупция ще се понижи.

Визия за корупцията в бъдеще: ЕС+

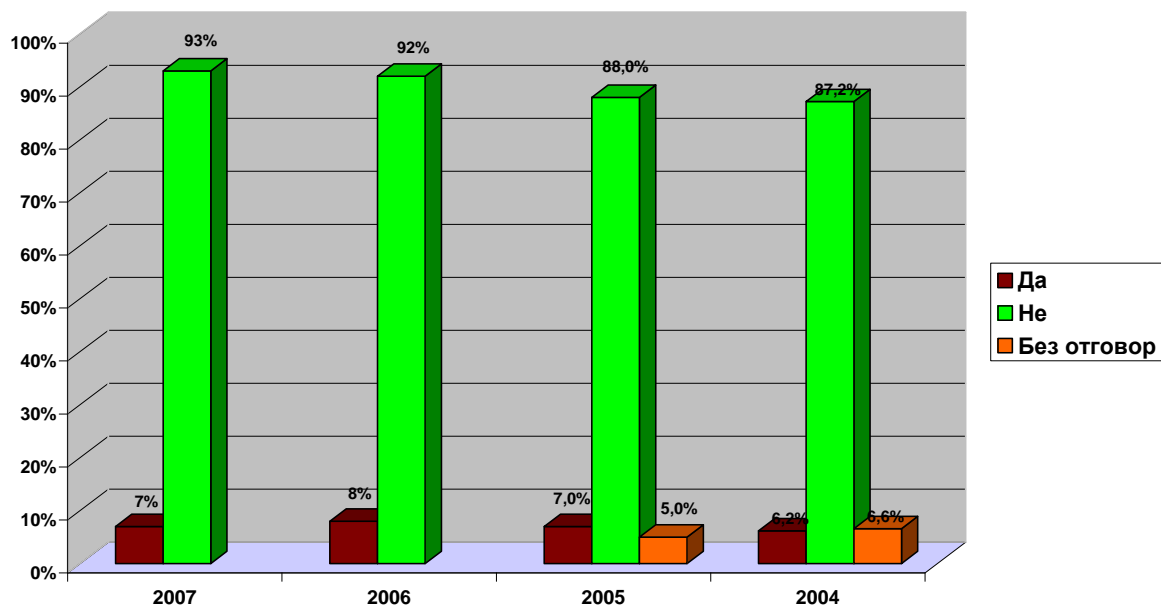
Очаквате ли нивото на корупцията във вашата страна да се промени през следващите 3 години?

Корупционен опит – честота на плащането на подкуп

Корупционен опит: брой на платилите подкуп в България

Случвало ли се е на Вас или на друг член от семейството да даде подкуп през последните 12 месеца?

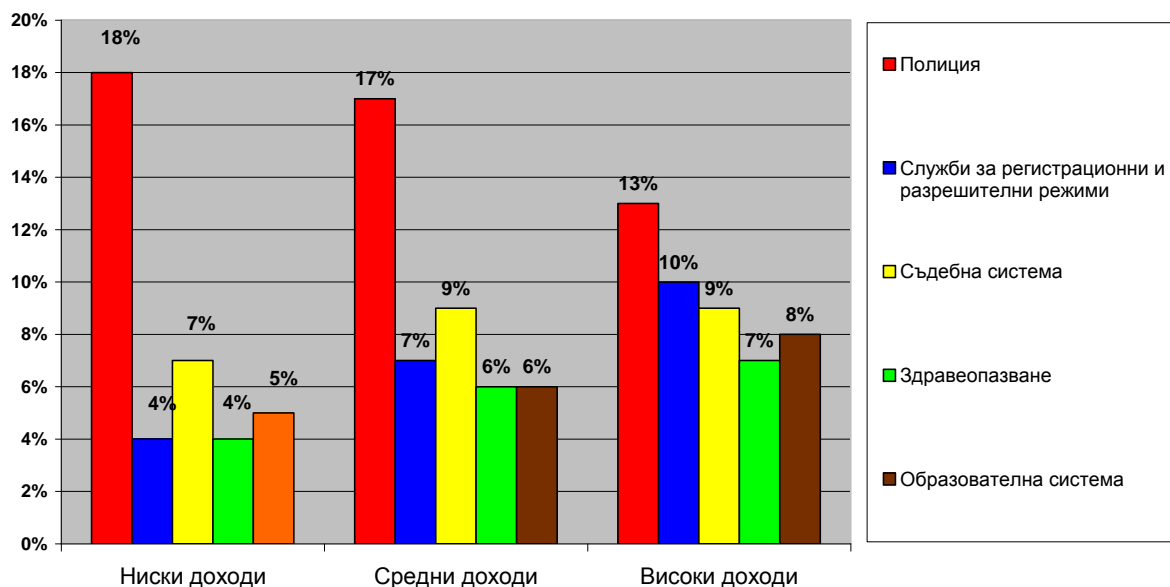

Отговорът, в който се съдържат едни от най-съществените данни в Корупционния барометър – честота на даване на подкупи, представя и най-конкретната картина относно личния опит на анкетираните. На въпрос “През последните 12 месеца Вие или член на Вашето семейство давал ли е подкуп под каквато и да е форма?” отговорите са: “Да” – 7%, “Не” – 93%.

В сравнителен план опитът на българските граждани с предлагането на подкупи е с едни от най-ниските стойности сред държавите от Югоизточна Европа, но е доста по-висок от повечето страни-членки на ЕС.

Глобалните тенденции при възприятията за корупцията

Подкупите по света: респонденти, които са платили подкупи, по сектори

Даването на подкупи е широко разпространено извън Европа и Северна Америка; най-често подкупи се дават на полицаи

- Полицията е най-силно засегнатият от предлагане на подкупи сектор, като 18% от хората с ниски доходи и 17% от тези със средни доходи, които са имали контакт с полицията, са платили подкуп. На второ място се нарежда даването на подкупи в съдебната система, докато гражданите с високи доходи се сблъскват по-често с корупция при получаването на регистрации или разрешителни документи.

- Въпреки относително по-ниските си нива, корупцията в образователните системи и здравеопазването продължава да буди сериозна загриженост.

В повечето страни действията на правителството в борбата срещу корупцията са оценявани като неадекватни

- Нагласите към правителствените усилия в борбата с корупцията са идентични с очакванията към корупцията – повече от половината от респондентите оценяват правителствата си като неефективни в тази насока. Само един от трима анкетирани изразява мнение, че правителството в неговата държава провежда ефективни мерки срещу корупцията.
- Като цяло най-скептично настроени са обществата в Северна и Латинска Америка, Европейския съюз и Азиатско-тихоокеанския регион. Фактът, че северно-американците и европейците оценяват правителствените усилия толкова негативно (съответно едва с 19% и 28% средно одобрение), въпреки ниските нива на дребните подкупи предполага, че за тях тревожен остава проблемът с корупция по високите етажи на властта и пропастта между разкритията за огромни подкупи и правителствените мерки за справяне с този проблем. Липсата на ясно очертан подход за борба с корупцията в северните страни може да подхрани допълнително това обществено безпокойство.